

Miep Mol - Kroese

Maria Clara Petronella (Miep) Kroese werd geboren in Tjepoe op 13 oktober 1905. Ze was de dochter van Gerhardus Theodorus Kroese en Johanna Dorothea Amalia Nannink. Ze had twee oudere broers.

Na haar studie voor onderwijzeres werd zij in 1931 gestationeerd op de Hollands Chinese Meisjes school te Malang. Daar kwam ze in aanraking met Scouting. Zij werd door de doelstelling aangetrokken en werd groepsleidster en padvindsters-leidster van een groep meisjes van Groep 1 van het Meisjes Gilde van de NIPV in Malang. Haar gildenaam is AVOK (*Altijd Voor Ons Klaar*). Op 14 juli 1935 gaat ze, voordat ze op verlof gaat naar Nederland, langs bij de Oranjegroep in Medan, om daar Janny Aarsse als hopvrouw te installeren. Op bijgaande foto uit 1937 brengt neef Welp Gerard Louis Kroese zijn tante het saluut.

Op 14 juli 1939 trouwde Miep in Malang met opperhoutvester ir. Dirk Mol (1909-1945). Scouts vormden een erehaag voor het bruidspaar. Na hun huwelijk woonde het echtpaar in Djambi. Ze was daar Mulo onderwijzeres. Ze stopte met actief leidinggeven in de groep en wordt benoemd tot Ereleidster.

Na de aanval op Pearl Harbour werd zij in volle dienst opgeroepen als R.K.-hulpverpleegster 2e klasse. Zo kwam zij met een transport Engelse gewonde militairen en verpleegsters, die uit Singapore naar Djambi waren gevlucht, aan in Padang. Ze werden ondergebracht in het Leger des Heils- ziekenhuis aan de Djalan Sawahono. Vanuit hier ging ze naar het Rooms Katholieke Missiecomplex in Padang. Het Missiecomplex bestond uit kerken, kloosters en scholen. Dit werd in juni 1942 ingericht als interneringskamp. Het complex werd omgeven door een 3 meter hoge schutting en prikkeldraad en de vrouwen en kinderen zaten geïnterneerd in de schoollokalen.

De organisatie van een bijeenkomst op BP dag, 22 februari 1943, leidde tot de spontane start van Scouting met een kabouterkring van ongeveer 50, een welpenhorde van bijna 60, een padvindsterstroep van ongeveer 45 en een verkennersstroep van ongeveer 60 leden. De padvindsters kregen de naam KANON (Kan Alles Nakomen Ondanks Nippon) en de padvindsters Lappendas (Leert achter planken padvinderij en negeert deze akelige situatie). Aan de eisen en ceremonies van Scouting werd zoveel mogelijk vastgehouden, al waren aanpassingen noodzakelijk. Miep Mol is de stuwende kracht en doet na de oorlog verslag

van de activiteiten. De padvindersgroep werd verdeeld in 6 patrouilles en in oktober groeide het aantal leden uit tot 86 jongens. 24 mei werden de eerste nieuwelingen geïnstalleerd en iedere volgende week weer 12 jongens. Frater Sylvester nam steeds de Katholieke jongens de Katholieke belofte af en in oktober 1943 heeft hij 42 van deze plechtigheden achter de rug. De analen van de geschiedenis van het KANON melden nog de volgende bijzonderheden; Jaap Janzen, Hans Vermeulen, Wim Lejeune, Teddy Morpeij, Bertus Bouwens, Freddie de Water en Frans Bakker werden verkenner 2e klas en haalden insignes.

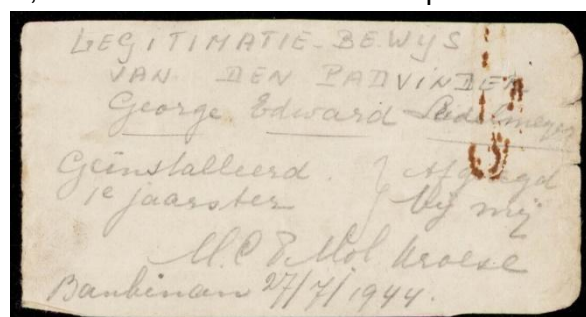
In Achter Kawat en Gedek staat een verslag van Mevrouw Mol, een der bekendste leidsters van het meisjesgilde, die zich echter als een bekwaam "Hopvrouw" heeft ontpopt: *22 februari 1943 kon in het interneringskamp in Padang niet zomaar voorbijgaan. Een oproep tot een herdenkingsamenkomst en tot het herhalen van de belofte leidde tot een bevredigende opkomst van "padvinderlijk voelenden", maar ook tot een teleurgestelde vraag "is dat alles?" Het gevolg was een spontane oprichting van een Kabouterkring van ong 50, een welpenhorde van ong 59, een pavindsterstroep van ong 45 en een verkennerstroep van ong 60 leden. De padvinders kregen de naam KANON (Kan alles nakomen ondanks Nippon) en de padvindsters Lappendas (Leert achter planken padvinderij = en negeert deze akelige situatie). Aan de eisen en ceremonie werd zoveel mogelijk vastgehouden, al was aanpassingsvermogen noodzakelijk. Het kamp heeft bestaan tot 22 augustus 1945.*

Miep schreef hier ook een bruin oud schoolschrift vol met kampuitdrukkingen en kamprecepten.

Alle bewoners van het Missiecomplex werden in oktober 1943 naar de gevangenis van Padang gebracht en van daar in december 1943 naar Kamp Bangkinang. Deze plaats lag 250 km van Padang in de binnenlanden. Er waren twee kampen, een mannen- en een vrouwenkamp, ongeveer 2 km van elkaar verwijderd, middenin rubberbossen. Het vrouwenkamp was ondergebracht in 5 barakken van bamboe en atap, die speciaal voor deze internering werden gebouwd, omheind met een houten schutting en prikkeldraad.

In Bangkinang werd door de Japanners niets voor ontspanning gedaan. Het houden van bijeenkomsten of avondjes met het lezen van boeken was verboden. De geïnterneerden hielden zich hier niet aan en wisten door zang, dans en toneel de stemming steeds op peil te houden. Op sportgebied was niet veel te beleven, slechts wat voet- en korfbal op een slecht en klein terrein was de enige lichamelijke ontspanning. De Scoutingactiviteiten gingen in Kamp Bangkinang zoveel mogelijk door. Scouting trachtte hiermee zo goed en zo kwaad als het ging het gemis aan ontspanning voor de jeugd te vergoeden. In het vrouwenkamp werden de kabouteractiviteiten geleid door mevrouw

Hermine Snijders, J.W. van der Laan, Hanna du Saar en mevrouw Walters. De welpenactiviteiten werden geleid door Josephina Aspeslagh en Elisabeth IJfs en voor korte tijd door Wilhelmina Judell. George Leidelmeijer en Bob Schuitemaker zijn hier welp. Ook twee Engelse jongens die uit Singapore kwamen, waren lid van de horde. Ze werden in het Engels geïnstalleerd. De horde telde 59 welpen. Er is een met potlood geschreven legitimatiebewijs van George bewaard gebleven, ondertekend door 'M.C.P. Mol Kroese, Bankinang, 27/7/1944'. De verkennersactiviteiten werden geleid door Miep Mol, Loes Kriekhaus en mej. G. van der Pol. Hans van den Bos van één van de verkenners. Hij tekende op 14 maart 1944 een plattegrond van het kamp als onderdeel van de opdrachten voor het insigne "Kaartlezen" van Scouting. De padvindsteractiviteiten werden geleid door Johanna Sayers en Meta Knottenbelt, later overgenomen door Miep Mol en Molly Fabriek.

Op 26 november 2002 overleed Miep in Den Haag.

Meer informatie

[Registratie Gerhardus Theodorus Kroese & Johanna Dorothea Amalia Nannink & Franciscus Bernardus Kroese & Antonie Kroese & Maria Clara Petronella Kroese in 1913 te 's-Gravenhage » Open Archieven](#)

[Deli courant » 14 dec 1935 - Art. 3 | Delpher](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Begraafplaats Maria Rust Rockanje](#)

[Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[PADANG \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bangkinang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[PADANG \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Padang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[PADANG \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Collectie Nederland: Musea, Monumenten en Archeologie](#)

Het Indisch Leidersblad, augustus 1939

Logboek Violtjes (1938-1942) door Dolly Zeeman, Archief Scoutingmuseum Baarn

Schetsboek van "Zuster" Mol-Kroese in bezit Museon Den Haag. Voorin staan de handtekeningen van: A. Bordewijk-Vereen, J. de Waard-Voogd, M.C.P. Mol-Kroese, A. van Beek-Niehoff, Bobby Schuitemaker, R. Dijkstra-Eenshuistra, J. Dijkstra, J.M. Steffens-Staring en G. Rezema. Op de titelpagina: "Kamphumoresken. Onder het motto: 'Maar met moed en hoop beziel'd' (Adelborstenlied). Opgedragen aan...een jarige. 22 november 1942".

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.